

Olika aktörer och ansvarsområden i sjukskrivningsprocessen

2016-11

Sjukskrivning är en behandling som används när det finns ett medicinskt behov. Målsättning är att återfå arbetsförmåga.

Patienten

Ansvarar för att lämna uppgifter, delta i planeringen och aktivt medverka i sin rehabilitering. Det är viktigt med tydlig beskrivning av arbetssituation/sysselsättning, vilka symtom hen har och vilka begränsningar hen upplever.

Kan "sjukskriva" sig själv 1-7 dagar
Ansöker själv om sjukpenning (1).

Försäkringskassan (FK)

Utredar rätten till sjukpenning utifrån:

- aktuellt läkarintyg
- att sjukanmälan är gjord (som görs av arbetsgivare vid anställning och av patienten själv vid ex arbetsökande eller egen företagare)
- att ansökan om sjukpenning finns hos FK (som görs av patienten själv)

FK har samordningsansvar mellan övriga aktörer. Sammankallar till avstämningsmöte.

Hälso- och sjukvården

Ansvarar för utredning, bedömning, behandling inklusive rehabilitering och vid behov intygsskrivande.

Läkare ställer diagnos och bedömer vilka funktionsnedsättningar och aktivitetsbegränsningar som sjukdomen/skadan medför. Vid begränsad arbetsförmåga sjukskrivs patienten om sjukskrivningen i sig bedöms ha en gynnsam effekt för patientens hälsotillstånd och arbetsförmåga.

Rehabkoordinator följer enhetens sjukskrivningar regelbundet. Tidigt identifierar patienter i behov av koordinering (ex. psykisk ohälsa, icke specifik smärta eller långvarig smärta, komplexa fall, tidigare sjukskrivningsperioder) i dialog med läkare.

- Säkerställer sjukskrivnings- och rehabiliteringsplan
- Initierar vid behov tidigt samarbete med arbetsgivare/AF (samtycke från patient)
- Kartläggande samtal med patient
- Kontaktperson/koordinator till patient
- Kontaktperson/samverkanspart till externa aktörer: Arbetsgivare/FHV, FK, AF, kommun

Rehabiliteringsteam och övrig medicinsk personal tillför kunskaper utifrån sina specifika kompetenser bl.a. genom behandling/rehabilitering och/eller utredning.

Arbetsgivaren (AG)

Ansvarar för sjuklön dag 2-14. Om den anställda insjuknar på nytt inom fem dagar så räknas det som fortsatt sjukperiod (2). Från dag 8 måste den anställda vid sjukfrånvaro visa ett läkarintyg för arbetsgivaren. AG kan begära förstadagsintyg (3).

AG har rehabiliteringsansvar gentemot sina anställda, vilket kan innebära: anpassning av arbetsuppgifter/arbetsplats, arbetslivsinriktad rehabilitering, (ex arbetsträning), omplacering, vid behov utbildning.

Om **FHV** finns bör AG kontakta dem vid arbetsrelaterad fysisk/psykisk ohälsa.

Kommunens socialtjänst

Målet för alla personer som uppbär ekonomiskt bistånd är att de ska bli självförsörjande. Grundregeln för att erhålla ekonomiskt bistånd är att personen ska stå till arbetsmarknadens förfogande. Klarar inte personen det, kan ibland olika former av arbetslivsinriktade insatser/aktiviteter från socialtjänsten vara aktuellt för att personen ska närma sig självförsörjning. Deltagande i dessa insatser är normalt ett villkor för att ha rätt till ekonomiskt bistånd.

Om man uppger att man inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande alternativt delta i planerad aktivitet på grund av sjukdom ombeds man att styrka denna oförmåga med ett läkarintyg.

Arbetsförmedlingen (AF)

Bedriva arbetslivsinriktad rehabilitering i form av vägledande, utredande, rehabiliterande eller arbetsförberedande insatser. Insatserna ska leda till att individen ska kunna finna, få, behålla eller återgå till en anställning ex genom arbetsträning, praktik, utbildning.

AF har även specialister för att stödja arbetet att komma åter i arbete bl.a. genom utredning, coaching och hjälp med anpassningar.

Etableringsuppdraget

Arbetsförmedlingen har etableringsuppdraget för:

- personer mellan 20 och 65 år som har uppehållstillstånd
- personer som fyllt 18 men inte 20 år och saknar föräldrar i Sverige

Vanligt är att man först varit asylsökande i ca 1-2 år.

Syftet med etableringen, är att underlätta att så snabbt som möjligt lära sig svenska, komma i arbete och klara sin egen försörjning.

Rehabiliterande insatser på minst 25 % kan ingå i individens etableringsplan ex samtalsterapi, sjukgymnastik och FaR. Individen kontaktar då hälso- och sjukvården. Vid behov kan Arbetsförmedlingen kontakta vården.

Arbetsökande/individer i etableringen som blir sjuka/har nedsatt arbetsförmåga som medför att de inte kan medverka i aktiviteter/arbete behöver styrka nedsättningen med ett läkarintyg för att få sjukpenning/sin ersättning (1).

1. Den som inte har en arbetsgivare kan få sjukpenning från dag två (det vill säga dagen efter karensdagen), efter Försäkringskassans bedömning, men personen måste själv sjukanmäla sig till Försäkringskassan dag 1 och ansöka om sjukpenning. Från dag 8 måste läkarintyg skickas in till Försäkringskassan. Det gäller exempelvis den som är arbetslös, den som är ledig med föräldrapenning eller graviditetspenning och i många fall egen företagare.
Den som har en arbetsgivare kan få sjukpenning från dag 15, efter Försäkringskassans bedömning. Efter arbetsgivarens bedömning kan sjuklön betalas ut dag 2 till 14 av en sjukperiod. Den första dagen är en karensdag. Sjukanmälan till Försäkringskassan görs av arbetsgivaren dag 15 och patienten måste då ansöka om sjukpenning och komma in med ett läkarintyg till Försäkringskassan. Från dag åtta måste den anställde vid sjukfrånvaro visa ett läkarintyg för arbetsgivaren. I vissa fall kan arbetsgivaren eller Försäkringskassan begära ett läkarintyg redan från den första sjukdagen.
2. I sjuklönelagen finns en återinsjuknanderegeln det vill säga om personen börjat arbeta igen efter sjukdom och insjuknar på nytt inom fem kalenderdagar, räknas den nya sjukperioden som en fortsättning på den tidigare. Den anställda ska då inte heller få en ny karensdag. Om den anställda återinsjuknar på en ledig dag fortsätter inte sjuklöneperioden att löpa förrän den första dagen som den anställda skulle ha arbetat om han eller hon inte hade blivit sjuk igen.

3. Arbetsgivaren får begära sjukintyg redan från första dagen, så kallade förstadagsintyg, om det finns särskilda skäl, till exempel om det finns misstanke om missbruk eller upprepad korttidsfrånvaro och därmed behov av rehabilitering. Tanken med lagregeln är inte att alla arbetsgivare slentrianmässigt kan begära förstadagsintyg för alla anställda generellt. Intentionen med lagen är att det ges ett utrymme för arbetsgivaren att agera i det enskilda fallet och att det ska finnas ett särskilt skäl i syfte att kunna åtgärda och agera med snabbare insatser för att underlätta den enskildas återgång i arbetslivet eller undanröja hinder för fortsatt sjukskrivning. Ett sådant krav ska vara skriftligt från arbetsgivaren till medarbetare och får inte gälla längre än för ett år.

OBS!

Om patienten återgår i arbete efter en sjukskrivning och insjuknar igen inom 87 dagar (även om det är en annan diagnos) bedöms arbetsförmågan från den dag personen slutade på i Försäkringskassans rehabiliteringskedja. När fler än 87 dagar har förflutit mellan två sjukperioder bedöms åter arbetsförmågan på grund av sjukdom mot det vanliga arbetet hos arbetsgivaren igen (det vill säga från dag ett i Försäkringskassans Rehabiliteringskedja – ”patienten får nya dagar”).